

## Utvärderarens roll viktig att belysa

Vilken roll utvärderaren ska ha i projekt och hur man utformar projekt där utvärderingsaspekten finns med redan tidigt var några av de frågor som lyftes fram på den nationella konferensen "Utvärdering av ERUF-projekt, hur då?", som hölls i slutet av november.

Ett fullmatat program erbjöds de 62 deltagarna från hela landet som samlats till konferensen. Dagen kom att ägnas åt föredrag av olika experter kring temat, men också till stor del åt diskussioner och erfarenhetsutbyte mellan deltagarna. Det handlade bland annat om Tillväxtverkets anvisningar, mall och den vetenskapliga grunden för utvärderingar. Deltagande föreläsare var Axel Nekham från Klimatsynk, Lisa Hörnström och Göran Brulin från Tillväxtverket, Åke Axenbom från Energimyndigheten, Helena Klintström från WSP, Ulf Johansson från Sweco, Johannes Henriksson från Ramböll samt Christina Johannesson från Cajalma.

Ett syfte med utvärdering av EU- projekt är att ge projektägare och projektledare feedback på och stöd i arbetet med att genomföra sitt projekt, men de ska också utgöra underlag för utvärderingar av teman och program. Det är även viktigt för regionalt utvecklingsansvariga aktörer, för Tillväxtverket och för övriga intressenter att överblicka vilka resultat som projekten ger upphov till. Projektutvärderingar ska också fungera som ett underlag för samtal och lärande projekt emellan men också kunna bilda underlag för analyser kring hur den regionala tillväxtpolitiken ska utformas.

Utvärderarnas roll diskuterades livligt vid de runda bord där deltagarna delats upp i olika grupper.

- För att uppfylla de syften som utvärdering av projekt har krävs att utvärderingarna är av god kvalitet och även att de finns tillgängliga för olika målgrupper, sa Lisa Hörnström som var en av föredragshållarna från Tillväxtverket.

Projektutvärderarna kan ha olika roller beroende på hur projektet ser ut. Alla föreläsare och deltagare på konferensen var eniga om att det är viktigt att utvärderaren kommer in tidigt i projektet. Även utbildning uttrycktes som en viktig aspekt och mentorskap sågs som en positiv metod. I de livliga diskussioner som tog vid efter varje presentation var deltagarna överens om att det är viktigt att utvärderingens roll uppvärderas i projekten. Framför allt kan medvetenheten hos regionala aktörer behöva stöttas. En erfaren projektutvärderare kan bidra med kunskapsutveckling och lärande för att undvika fallgropar och förseningar. Men även om de kan tillföra kunskap och lärande till projektägarna så menade några att det ibland kan finns fördelar med att utvärderarna har en viss distans till projektet för att bättre kunna bedöma det.

Tillväxtverkets riktlinjer för projektutvärderingar finns samlade under rubriken 3P och 3N:

- 1) Projektlogik
- 2) Processen

3) Public debate

Samt

- 1) Nyckelaktiviteter
- 2) Nyckelpersoner
- 3) Nyckeltal

- Riktlinjerna är ett bra ramverk och kan också användas som ett argument gentemot projektägarna, tyckte deltagarna. Men man måste också våga pröva olika saker och undvika alltför detaljerade beskrivningar i projektansökningarna. Det viktigaste är att styra mot målet.

I den avslutande paneldebatten framkom att den stora utmaningen handlar om vilken roll utvärderaren ska ha i projektet och hur man utformar projekt där utvärderaren finns med redan från början. Om projektägare och utvärderare arbetar närmare varandra kan projektet få mer stöd i processen.

Många projekt överlever inte efter projekttidens slut. När pengarna tar slut tar också aktiviteterna slut. Detta skulle, enligt Johannes Henriksson från Ramböll kunna avhjälpas med Public Debate. Genom att kommunicera och debattera på alla nivåer för att förmedla projektets resultat har projektet större möjlighet att få fortsatt stöd och implementeras i verksamheten.

Konferensen gav inspiration och gemenskap till deltagarna som alla kunde gå hem till sina respektive uppdrag med förnyad energi.